Rok VII Nr. 87

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski" wraz z dodatkami „Rolnik", „Anioł Stróż", „Ognisko Domowe" i „Dodatkiem niedzielnym". — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnoszeniem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnoszeniem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnoszeniem 7.62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czekowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski". Skryt. poczt. 33

Chojnice, piątek 15 kwietnia 1927 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza mm. lub jego miejsce 10 gr, na 3-ej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-ej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. Za tłomaczenie i ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł

I. Wielka kolej węglowa Katowice - Gdynia.

Roboty koło budowy wielkiej koleji węglowej, mającej połączyć polskie Zagłębie węglowe z Polskiem Morzem, Katowice z Gdynią posuwają się olbrzymimi krokami naprzód. Linja ta pójdzie szlakiem: Gdynia — Osowo — Dzierzążno — Kościerzyna — Bąk — Szlachta — Maksymiljanowo — Bydgoszcz — Ino wrocław — Wieluń — Podzamcze — Kalety — Katowice. Obecna długość tej linji wynosi 624 klm; a w przyszłości będzie wynosić 550.

Prace nad stworzeniem tej olbrzymiej koleji węglowej rozdzielono na trzy zasadnicze etapy: połu dniowy, Podzamcze—Kalety, środkowy: Wieluń—Ino wrocław i północny: Bydgoszcz—Gdynia. Najpierw wykończono odcinek Kalety—Podzamcze, by uniezależnić się od niemieckich kolei Górnego Śląska. Obecnie przystąpiono do prac na północy, mianowicie do budowy koleji Bydgoszcz — Gdynia. Trzecim i ostatnim etapem będzie budowa nowej linji: Ino wrocław—Wieluń, wskutek czego osiągnie się skrócenie odległości o 70 klm.

Dla odcinka Bydgoszcz—Gdynia wykonano już wszystkie roboty gabinetowe, przygotowano potrzebne plany. Linja ta nastręcza dużo trudności technicznych i ze względu na teren, jakoteż ze względu na wymogi, stawiane tej koleji, gdyż musi być ona pierwszorzędna. Po świętach Wielkanocnych, w sezonie prac ziemnych 1927r. będzie zatrudnionych przy budowie linji Bydgoszcz—Gdynia około 2.000 robotników. Koszta budowy nowej koleji Bydgoszcz—Gdynia są obliczone na 65 miljonów złotych, z czego na ten rok przypada 9 miljonów złotych. W tym roku będzie wykonana najtrudniejsza część zadania tj. odcinek Osowo—Gdynia. Wykończenie ostateczne linji Gdynia—Bydgoszcz jest przewidziane w 1929 r. Narazie na tej linji będzie ułożony jeden tor, tylko od Osowy do Gdyni będą ułożone dwa tory, jednak projekty przewidują, że będzie to kolej dwutorowa i w myśl tego założenia prowadzi się wywłaszczenie gruntów oraz budowę dworców osobowych.

Dotychczas wykończono już tor pomiędzy stacjami Czersk—Bąk—Kościerzyna o długości 42 klm. jakoteż między stacjami Kościerzyna—Gołubie długości 13 klm. W ten sposób uzyskano proste połączenie Czerska z Gołubiem i stworzono nową linję kolejową na dalekich krańcach Pomorza, idącą z południa na północ równolegle z dotychczasową linją Chojnice—Lipusz, tylko bardziej na wschód.

Na tych dwuch odcinkach przeprowadzono jeszcze w ubiegłym roku roboty terenowe, opory mostów, przepusty i ułożono przęsła na rzece Wieżycy, ponadto podniesiono tor na podsypkę od Kościerzyny do stacji Karsin. Wykonano zatem około 10 proc. całości projektowanej koleji Bydgoszcz—Gdynia.

Program prac na rok 1927 przewiduje dalszy ciąg budowy linji Kościerzyna—Gołubie i budowę odcinka Gdynia—Osowo, a równocześnie ostateczne wykończenie projektów dla całej linji Bydgoszcz—Gdynia. W jesieni br. jest spodziewane otwarcie ruchu pociągów od Czerska do Kościerzyny.

Po wykonaniu tych robót wysuniętych najdalej na północ, przystąpi zarząd do budowy odcinka w okolicy Bydgoszczy.

W Ministerstwie Komunikacji uzgodniono też ostatecznie, że Koronowo otrzyma połączenie z Bydgoszczą przez Maksymiljanowo. Na tym odcinku powstanie samodzielna linja kolejowa w związku z koleją węglową. W ten sposób Koronowo przestanie być ślepym torem, a Bydgoszcz przez Koronowo bezpośrednie połączenie z Pruszczem, Tucholą i Chojnicami.

Wiadomości z Polski i ze świata.

Skonfiskowanie dzieła Nowaczyńskiego. Komisarz rządu w Warszawie, Jaroszewicz, skonfiskował książkę Adolfa Nowaczyńskiego pt. „Pech p. Pecha". Była ona drukowana w „Kurjerze Poznańskim".

Szowinizm litewski. Oburzenie wśród ludności chrześcijańskiej w Wilnie wywołała odmowa prezesa komitetu litewskiego wzięcia udziału w zebraniu zorganizowanem przez ks. arcybiskupa wileńskiego celem omówienia spraw związanych z uroczystościami koronacji obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej. Prezes komitetu litewskiego motywował swą odmowę konieczności poinformowania się u organizacyj litewskich. Prawdopodobnie otrzymał on jednak instrukcje z Kowna. Obecnie prasa litewska wyjaśnia odmowę, mianowicie uzasadnia ją tem, że Matkę Boską Ostrobramską nazwano Królową Polską.

Walka w Chinach. Rozpoczęła się kontrofensywa wojsk północnych przeciwko kantończykom na lewym brzegu Yang-Tse, rozbijając forpoczty i oczyszczając cały teren z oddziałów kantońskich. Oddziały jazdy i karabinów maszynowych na 20 klm. od Nankinu stoczyły kilka pomyślnych dla siebie utarczek. Dzięki lepszemu wyćwiczeniu żołnierzy północnych kantończycy muszą stawiać tylko słaby opór W Szanghaju wiele domów zdjęło chorągwie kantońskie.

Wojska kantońskie w dalszym ciągu są atakowane przez armję Czang Tso-Lina, na której czele stoją byli dowódcy wojsk broniących Szanghaju Czang Czun Czang i Sun-Szaun Fang. Armje północne donoszą o znacznych powodzeniach na północ od rzeki Yangtse. Miasto Yang-Tczau i Czing Yang zostały jakoby zajęte przez armję północną, która jednakże dotychczas nie przekroczyła rzeki. Czang Kai-Czek wysłał z Szanghaju wielkie posiłki na północ.

Japonja mobilizuje przeciw Rosji.

Japonja nie pozwoli na wkroczenie Rosji do Chin. — Generał Czankaiczek walczy z komunistami.

Karty w dziejach narodów często się odwracają. Ci którzy są jednego dnia u góry, już następnego opadują na same dno. Tę zmianę fortuny obserwujemy w Chinach. Niedawno triumfowali Kantończycy i po zajęciu Szanghaju przepowiadali rychłe zajęcie stolicy Chin północnych Pekinu, a oto dziś znów wojska Czansolin, wojska Chin północnych odnoszą ciągłe zwycięstwa.

Najciekawsze jest to, że pokonani przez Kantończyków dowódcy jak Wupeifu, Sun Czuan i Czan Czun Czan pojednali się i znajdują się wśród zwycięskich wojsk Czansolina A często czynią też krwawy obrachunek z tymi, którzy ich zdradzili.

I tak pod Jang-Czai armja Sun-Czuan-Fana wzięła do niewoli przeszło 5000 żołnierzy kantońskich Wszyscy żołnierze należący do tego oddziału, którzy przeszli niedawno na stronę armji kantońskiej, zostali z rozkazu marszałka Sun Czuan Fana ścięci.

Jeszcze większe zdumienie wywołują wiadomości o walkach, jakie się rzekomo toczyły pomiędzy wojskiem Czankaiczeka, dowódcy wojsk kantońskich a komunistami należącymi do tego samego obozu kantońskiego. I tak donoszą ze Szanghaju, że przywódca związków zawodowych został tam aresztowany przez oddziały Czan-Kai-Czeka. Stawiony przed sąd wojenny oświadczył on, iż otrzymał zapłatę za przygotowanie morderstwa przywódcy prawego skrzydła Kuomintangu. Aresztowanego skłoniono następnie do podpisania rozkazów, wzywających związki zawodowe do złożenia broni.

Czan Kai-Czek przystąpił do likwidacji wpływów komunistycznych w Szanghaju i okolicach. Zajęto lokale związków zawodowych, przyczem doszło do starcia, podczas którego policja i wojsko musiało użyć karabinów maszynowych, bomb i rewolwerów. Wielu członków związków jest zabitych, pszeszło 600 rozbrojono i aresztowano.

Gwałtowna mobilizacja w Japonji.

Według doniesień z Szanghaju, armja japońska mobilizuje się gwałtownie. Bawiący w Kantonie Japończycy wystosowali do Tokio telegram, domagający się od rządu japońskiego natychmiastowego wysłania silnej ekspedycji zbrojnej. Japonja wysłała ponownie 3 torpedowce do Han Kou i 4 krążowniki do Szanghaju. Cała prasa japońska, rozpatrując zerwanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Moskwą a Pekinem, podkreśla niezwykle groźną sytuację.

Japoński konsul generalny w Szanghaju, Kada, oświadczył, że najniebezpieczniejsze w obecnym konflikcie są miejsca na granicy rosyjsko - mandżurskiej. W razie gdyby Rosja przedsięwzięła wrogie kroki w stosunku do Mandżurji, Japonja nie mogłaby pozostać neutralną.

Pan Młynarski powrócił z Paryża — ale milczy.

Upomnienie francusko-angielskie dla Litwy. — Widmo krwawego odwetu w Rosji.

Sprawa pożyczki. Po dwudniowym pobycie w Paryżu, dokąd zawiózł odpowiedź polską na propozycje amerykańską powrócił wiceprez. Banku Polskiego Młynarski do Warszawy. Interwiewującym go dziennikarzom odmówił wyjaśnień, zaznaczając jedynie, że z pobytu swego w Paryżu jest zadowolony i że dalsze rokowania prowadzone będą w Warszawie. Sfery rządowe oczekują przyjazdu p. Monneta, który nastąpić ma po świętach.

Nowe okręty polskie. W stoczni gdańskiej spuszczono na wodę pierwszy ze zbudowanych na zlecenie rządu polskiego przez stocznię gdańską statków pasażerskich. Okręt ten wraz z drugim tego samego typu statkiem służyć będzie do przybrzeżnej żeglugi wzdłuż polskiego wybrzeża.

Chaos na Litwie. Sejm litewski wskutek czego uchwalił votum nieufności rządowi, rząd rozwiązał parlament. Posłowie angielski i francuski przy rządzie litewskim złożyli premjerowi Waldemarasowi ustne oświadczenie w imieniu Rady Ambasadorów, zwracające uwagę rządu litewskiego na dokonanie już od lat kilku ustalenia prawnego granic litewskich przez decyzję Rady Ambasadorów. W tym stanie enucjacje oficjalne rządu litewskiego kwestjonujące obecne granice w szczególności zaś przynależność Wilna, powołują jedynie nastroje szkodliwe dla sprawy pokoju wschodniej Europy.

Zbliża się chwila krwawego odwetu w Rosji. Rozruchy włościańskie na terenie ukraińskiej SSR. na tle panującego niezadowolenia z istniejących rządów doszły do bardzo poważnych rozmiarów. Za najgroźniejsze uważane są gubernie chersońska, czernichowska i połtawska, które były terenem poważnych zaburzeń. Do ich tłumienia użyte zostały oddziały armji czerwonej.

Komisarz ludowy wojny w Moskwie otrzymał raport dowódcy okręgu lewobrzeżnej Ukrainy Uborowicza, w którym komunikuje on, iż sytuacja jest bardzo niepomyślna, zwłaszcza ze względu na sympatję jaką niektóre oddziały armji żywią wobec band powstańczych.

Armja daje się jedynie bardzo niechętnie używać do tłumienia rozruchów włościańskich, pewne zaś oddziały G. P. U. nie wystarczają.

Ubezpieczenie urzędników prywatnych.

Składki.

Składki miesięczne opłaca pracodawca, przesyłając je w gotówce najpóźniej do 15. następnego miesiąca do Kasy Zakładu Ubezpieczenia Urzędników Prywatnych w Poznaniu i zapisując je w karcie ubezpieczonego. Od składek zalegających oblicza się odsetki za zwłokę w wysokości 2 proc. miesięcznie. Obowiązkiem pracobiorcy jest wystarać się o kartę ubezpieczeniową. Karty te wystawiają w Poznaniu, Bydgoszczy, Gnieźnie, Toruniu i Grudziądzu miejskie Urzędy Ubezpieczeń, pozatem miejscowe władze policyjne. Ustawa przewiduje 9 klas płacy (A do J) i składki jak następuje:

Klasa płacy				Składka miesięczna
A		do 1 200 zł	rocznie	8 zł
B	ponad 1 200	do 1 500 zł	„	9 zł
C	„ 1 500	do 1 800 zł	„	11 zł
D	„ 1 800	do 2 200 zł	„	13 zł
E	„ 2 200	do 2 700 zł	„	18 zł
F	„ 2 700	do 3 200 zł	„	23 zł
G	„ 3 200	do 3 800 zł	„	28 zł
H	„ 3 800	do 4 900 zł	„	34 zł
J	„ 4 900	do 6 100 zł	„	i wyżej 45 zł

Zgłaszanie wniosków o świadczenia.

Wnioski o przyznanie świadczeń, przewidzianych w ustawie (renty, zwrot składek, leczenie), należy skierowywać do Zakładu Urzędników Prywatnych w Poznaniu z dołączeniem potrzebnych dowodów, a mianowicie metryki urodzenię, jeśli idzie o rentę starczą, świadectwa lekarskiego, jesli idzie o rentę inwalidzką, świadectwa śmierci męża, (żony) i metryki ślubu, jeśli idzie o rentę wdowią (wdowca) Do wniosków o rentę sierocą należy dołączyć metrykę urodzenia dziecka, świadectwo śmierci ojca (matki) i metrykę ślubu rodziców. Wnioski o leczenie należy poprzeć świadectwem lekarskiem. Pozatem należy do wszelkich wniosków dołączyć kartę ubezpieczeniową osoby, której stosunek ubezpieczeniowy tworzy podstawę roszczeń.

Rzemieślnicy protestują przeciwko żądaniom skasowania święcenia niedziel i świąt.

W Krakowie dnia 11. 4 popoł. zakończył obrady 3 ogólny polski Zjazd izb rzemieślniczych. Zjazd zaprotestował przeciwko wszelkim żądaniom skasowania święcenia niedziel i świąt. Domaga się stworzenia instytucyj badania naukowej organizacji pracy w zastosowaniu do potrzeb rzemieślniczych, wydania jednolitej ustawy budowlanej, zwołania ankiety w sprawie szkoły zawodowej dla majstrów budowlanych i zakładania uzupełniających szkół przemysłowych. Zjazd zaprotestował przeciwko konkurencji, jaką powodują dla samodzielnych rzemieślników w zakładach więziennych, oraz w zakładach państwowych i samorządowych. Domaga się reformy ustawodawstwa podatkowego, reformy ustaw socjalnych, zniesienia taryf maksymalnych, zniesienia ustawy o lichwie i wprowadzenia przedstawicieli izb rzemieślniczych do Sejmu. Zjazd uchwalił również uznanie jako naczelnej reprezentacji rzemieślniczej b. Kongresówki Związek Rzemieślniczy Chrześcijan w Warszawie, a nie jak to było dotychczas Centralne towarzystwo robotnicze.

Przekształcenie Banku Handlowego.

Jak nam donoszą, Bank Handlowy w Warszawie przekształca się w wielką instytucję kredytową europejskiego typu. Obecny kapitał akcyjny Banku zostanie obniżony do 6 miljonów złotych, natomiast emituje się 14 milj. złotych nowego kapitału. Część nowych akcji przejdzie w ręce dotychczasowych akcjonarjuszów Banku część zaś zostanie wymieniona na akcje Banku Zjednoczonych Ziem Polskich, z którym nastąpi fuzja. Grupa polska doprowadza w ten sposób stan swego posiadania do 14 miljonów akcji. Reszta przejdzie w posiadanie grupy zagranicznej.

———

Bank Polski płacił

dnia 13 kwietnia 1927 r.

Dolar	8,89 zł.
Funt szterling	43,27 zł.
100 guld. gd.	172,35 zł.
100 rmk.	210,73 zł.
Franki szwajc.	171,39 zł.

Giełda zbożowa.

13 kwietnia 1927 r.

Żyto	100 kg.	41,35 -42,35 zł
Pszenica	" "	51,00—54,00 zł.
Mąka żytnia 70 proc.	" "	60,00—61,00 zł.
" " 65 "	" "	58,00—62,50 zł.
" pszenna 65 proc.	" "	76,25—79,25 zł
Jęczmień		31,00—34,00 zł.
Jęczmień browar.	" "	34,25—37,25 zł.
Owies	" "	33,50—34,50 zł
Ospa żyt.	" "	28,00—29 00 zł.
Ospa pszenna	" "	27 00 -28,50 zł.
Groch Wiktorja		78,00—88,00 zł.
Słoma żytna pras.	ctr.	2,75— 3,00 zł.
Siano luźne	"	8,00— 8,80 zł

KRONIKA.

CHOJNICE, dnia 14. kwietnia 1972 r.

Dziś. x Hermenegild m. ida p.
14. 4. 27. Słońca wschód 4.44 zachód 18.30
Księżyc wschód 16.51 zachód 3.22

— **Bibljoteka tow. Czytelni Ludowych,** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta co dziennie od godz. 6—7 po poł., w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

Z biura parafjalnego.

Porządek nabożeństw w Wielkim Tygodniu jest następujący:

W Wielki Piątek Nabożeństwo o 8.30. Po poł. o 4 Gorzkie Zale, kazanie polskie i Droga Krzyżowa; wieczorem o 7 kazanie niemieckie i Droga Krzyżowa. Kolekta na Grób św. w Jerozolimie.

W Wielką Sobotę ceremonje zaczną się o 7,20 Po ich ukończeniu od godz. 9 Msza św. Po poł. o 4,45 poświęcenie potraw wielkanocnych w sakrystji. Od godz. 5 spowiedź

W Wielki Piątek nie wolno używać tłuszczu, ani mleka, masła, sera, jaj. W Wielką Sobotę o 12 w południe kończy się obowiązek postu i wstrzymywania się od mięsnych potraw.

Niedz. 17. kwietnia. Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego. Rano o 6 Resurekcja i Msza św. z polskim śpiewem. 8,45 Nabożeństwo niemieckie. 10 30 Suma z asystą i polskiem kazaniem. 12,15 Msza św. Popoł. o 3 nieszpory. W pierwsze święto Wielkanocne spowiedzi słuchać się nie będzie.

— **Osobiste.** W związku z likwidacją miejscowego komisarjatu Pol. Państw. dotychczasowy kierownik komisarjatu p. aspirant Franciszek Kurek przeniesiony został do tut. powiatowej Komendy Policji Państwowej.

Kierownikiem miejscowego posterunku P.P. został dotychczasowy zastępca kierownika komisarjatu st. przodownik p. Konrad Migawski.

— **Srebrny krzyż zasługi** przyznany został ziemianiowi p. Janowi Główczewskiemu za zasługi położone około rozbudowy i rozwoju włościańskich kółek rolniczych w pow. chojnickim.

— **600 zł. grzywny za zniewagę nadleśniczego.** Przez izbę Karną przy tut. sądzie Okręgowym zasądzony został Albert Goldschmidt z Czerska o zniewagę nadleśniczego Beera z Giełdonia na grzywnę 600 zł.

— **Znieważył prezesa Okręg. Urzędu Ziemskiego.** W ub. wtorek przed tut. Izbą Karną przy tut sądzie Okręgowym stawał Józef Kroplewski z Grunsberga oskarżony o zniewagę prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego. Kroplewskiego zasądzono na grzywnę 60 zł. i ponoszenie kosztów postępowania sądowego.

— **Z kroniki policyjnej.** W dniu wczorajszym zgłoszono napad który dokonany został na pewnego urzędnika państwowego w okolicy Chojnic Sledztwo w toku. Małoletnią Sz. przytransportowano z Starogardu do Chojnic gdzie odstawiona została do domu rodzicielskiego.

— **Redukcja w policji.** Jak się dowiadujemy pogłoski o zamierzonej redukcji oficerów policji nie są pozbawione podstawy, albowiem wskutek likwidacji policji politycznej, a tem samem przekazania jej dotychczasowych agend władzom administracyjnym I ej i II ej instancji, Komenda Główna P. P. musi oddać szereg wolnych etatów tym władzom, wskutek czego w najbliższym czasie etaty te będą opróżnione zapomocą redukcji. Zarazem wobec skreślenia przez Sejm większej sumy na uposażenie policji w budżecie na rok 1926 i 1927 zachodzi konieczność przeprowadzenia redukcji etatów, dla których budżet nie znajduje pokrycia.

Zwyciężyni biegu narodowego na przełaj w Warszawie
P. Raniewska z Klubu Krusche Ender Pabjanice na mecie
(Dnia 3 IV 1927.)

— **Policjanci z kresów wschodnich wracają na Pomorze.** Jak się dowiadujemy w dniu 11 bm. objęli zpowrotem swe funkcje służbowe w poszczególnych komendach i komisarjatach policji państwowej ci funkcjonarjusze, którzy przed dwoma laty, wzgl. przed rokiem wysłani zostali na stałe pełnienie służby policyjnej na kresach wschodnich i na terenie województwa warszawskiego. Obecnie na zarządzenie komendanta głównego policji państwowej wszyscy ci, którzy posiadają rodziny na Pomorzu, wrócili na dawniej zajmowane posterunki o ile to dopuszczał ustalony etat lub też otrzymali przydział służbowy w najbliższej okolicy siedzib swych rodzin.

— **Zakupy świąteczne** najkorzystniej załatwia się w wielkiem magazynie bławatów firmy J. Wł. Schreiber przy Rynku 17.

Firma ta z okazji świąt Wielkanocnych sprowadziła szereg najnowszych materjałów bławatnych, sprzedawając tę po korzystnych, przystępnych cenach.

— **Nowa placówka polska.** Pan Roman Krzemiński, kupiec — Polak, dotychczas w Inowrocławiu w ub. miesiącu nabył skład bławatow przy ul. Gdańskiej 9. Pan Krzemiński kierując się zasadą rzetelnego kupca „Wielki obrot mały zysk" zapewnia jak to już w kilkakrotnych ogłoszeniach zauważyliśmy skorą i fachową obsługę

Skład jego jak zresztą kupujący stwierdzić mogą zaopatrzony jest w najnowsze materjały. Szczególną uwagę zwracają na siebie gustownie udekorowane okna wystawowe. Bliższe patrz w ogłoszeniu.

— **Z II Izby Karnej Sądu Okręgowego.** Paweł Pastwa zam. w Łęgu oskarżony, że w lutym b. r. w Czersku przez trzy samodzielne czyny w bezprawnym zamiarze sfałszował dokument prywatny w zamiarze przysporzenia sobie bezprawnej korzyści majątkowej a mianowicie podrobił pieczątki i wyciskał je na rachunkach nie zapłaconych u niektórych firm. Podczas rozprawy osk do winy się przyznał twierdząc że pieczątki znalazł na dworcu kolejowym. Po naradach zasądzony został na karę więzienia przez 3 mie

---

JÓZEF KORZENIOWSKI.

SPEKULANT

29)

— Oto przyznam się panu, że jadę do Niedolipia z zamiarem przypomnienia się znajomości tak szanownego obywatela i tak znakomitego gospodarza (za każdem tem słowem chorąży podniósł się i spadał na śniegu, który pod piętami jego dziwne jakieś cmokanie wydawał), i dla złożenia uszanowania chorążynie, którą miałem szczęście bliżej poznać w wspólnej naszej drodze z Odessy.

Wiem, wiem — odpowiedział chorąży. — Wyglądają tam pana niecierpliwie. A ja rad jestem, że mogę ci najpierwej podziękować za tę opiekę, jaką moje kobiety miały od ciebie w drodze. Zobowiązałeś mię pan nieskończenie; i choć nie miejsce, pozwólże się za tę przysługę serdecznie uściskać.

Chorąży otworzył ramiona. Pan August rzucił się w jego objęcia, i filut spekulant, udający admiracją, całował filuta głupca, udającego wdzięczność Gdy się ta scena skończyła, pan August, kontent z takiego początku i błogosławiając w duszy szwagra, rzekł:

— Może o tem nie wiesz, łaskawy panie chorąży, że z mojej wsi do twojego majątku droga wcale inna i daleko krótsza. Ale sąsiedzi dalsi i bliżsi, z którymi widziałem się u Deputata, dowiedziawszy się, że mam jechać do Niedolipia, nakrzyczeli mi pełne uszy, żem koniecznie powinien jechać tędy, aby z tego punktu spojrzeć na ten brylant naszego Podola.

— Sąsiedzi dalsi i bliżsi? Oto! czyż oni tu byli?

— Mnóstwo! Ostąpili mię kołem, i każdy wołał: — A jedź tędy! a patrz na to! — rzekł z efronterją [1])

— To coś nakształt reputacji — powiedział podnosząc się na palcach chorąży.

— Czyż nie zasłużona? — dodał pan August. — Oh! panie chorąży dobrodzieju! patrz teraz właśnie, kiedy słońce z prawej strony uderza o tę masę murów.

— Aha! z prawej strony. A prawda — rzekł chorąży, udając, że coś widzi.

— Patrz pan na ten cień silny od kolumn. Jak to te az wszystko wychodzi.

— Ale znawca! — zawołał chorąży, patrząc z dumą na swoje dzieło, i chcąc dojrzeć, co to tak wychodzi.

— Widziałem cokolwiek świata — odpowiedział pan August skromnie; potem, przykładając rękę do czoła, dodał: — Jaki to efekt od tych okiem oblanych, jakby ogniem, zachodzącemi promieniami!

— Konesor! [2]) niech mię djabli wezmą! prawda, że jak ogniem — dodał chorąży, imitując gest pana Augusta. I tak długo stali oba, z rękami przy czole, w cichej kontemplacji.

— Czy uważasz pan, jak te barellefy [3]) brylują na portyku [1]) i gipsatury [2]) na gzemsach? — rzekł wreszcie pan August.

— Ależ masz wzrok! — odezwał się chorąży i przymrużał oczy, chcąc dojrzeć barellefy i gipsatury.

— Pomagam sobie tem — odpowiedział pan August, dając mu perspektywę.

— Pokaż, pokaż! Jeszcze mi nigdy nie przyszło do głowy przyjechać tu z perspektywą. — I przypatrywał się, szukując barellefów i gipsatur blisko w milowej odległości. Potem rzekł; — Dziękuję ci serdecznie za ten pomysł. Teraz nie ruszę się inaczej z domu. To narzędzie bardzo użyteczne, nawet i w gospodarstwie. Czasem z daleka obaczysz świnie w pszenicy, lub gęsie w prosie. — W tej chwili odezwał się drugi element jego serca Gdy się nasycił tym widokiem, a bardziej gdy poczuł, że w nogi zimno, dodał: — No, jedźmyż teraz, kochany sąsiedzie; Obaczysz, jak ci będą rade moje panie. Ale wierz mi, nie więcej, jak ja. Siadaj ze mną, pojedziemy naprzód, a twoje sanie niech idą za nami.

Usiedli oba i pojechali szybko, rozmawiając jak dwaj przyjaciele, którzy po długiem niewidzeniu spotykają się niespodziewanie na drodze życia. Gdy przejeżdżali koło folwarku, przypomniał sobie pan August przestrogi szwagra i stosowną wynurzył prośbę.

[1]) buta, bezczelność (fran. effronterie.)
[2]) znawca (franc conniasseur).
[3]) płaskorzeźba (franc. bas-relief.)

[1]) rodzaj przedsienia lub ganku ze sklepieniem wspartem na kolumnach; galerja, utworzona przez szeregi kolumn, wspierających dach; krużganek.
[2]) ozdoba architektoniczna z gipsu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

sące z zaliczeniem aresztu śledczego oraz na pono szenie kosztów. Augustyn Libera, z Wiela któremu zarzucono fałszywą przysięgę z powodu nie wykazanie winy został przez sąd od winy i kar, uwolniony.

— **Nakazy płatnicze na podatek przemysłowy zostały już rozesłane.** Urząd Skarbowy w Chojnicach zawiadamia w myśl art. 79 ustawy z dnia 15 VII. 1925, o państwowym podatku przemysłowym, że dnia 13, bm. rozesłane zostały nakazy płatnicze na podatek przemysłowy od obrotu za rok podatkowy 1926. Podatek uwidoczniony w nakazach ptatniczych płatny jest najdalej do 15. V. br. W tym samym terminie mogą być wnoszone odwołania przeciw wymiarowi wyżej wspomnianego podatku.

— **Ważne dla optantów.** Znaczna ilość Polaków, zamieszkałych w głębi Niemiec stała się z chwilą podpisania Traktatu Pokojowego t. zw. „Polakami z urodzenia", t. zn. nabyła obywatelstwo polskie z samego prawa. Odnosi się to do tych wszystkich Polaków, którzy urodzili się na ziemiach b. zaboru pruskiego (obecnie należących do Polski) a których rodzice tam mieszkali przed 1 stycznia 1908 r.

Wielu tych „Polaków z urodzenia" w nieświadomości właściwego stanu rzeczy złożyło nadto jeszcze deklarację opcyjną na rzecz Polski, która była zbędną i nieważną. Na zasadzie tej opcji domniemanej uważano w Niemczech tych Polaków za optantów polskich, stosując do nich te same zarządzenia administracyjne, wydalania a nawet ograniczenia i szykany, co do właściwych optantów.

Wyszczególnieni wyżej obywatele polscy z samego prawa utracili swoje obywatelstwo polskie i odzyskiwali w całej pełni obywatelstwo niemieckie, o ile do dnia 10 lipca 1924 nie postarali się u władz polskich (i konsulatów) o uznanie swego obywatelstwa polskiego, lub nie przenieśli się do Polski przed tym dniem.

Zainteresowane osoby, Polacy z urodzenia, ktorzy złożyli błędną opcję na rzecz Polski, a nie przenieśli się do Polski przed 10 lipca 1924 i nie starali się przed tym dniem o uznanie obywatelstwa polskiego, mogą tę błędną opcję unieważnić i odzyskać obywatelstwo niemieckie, jeśli do dnia 18 kwietnia br. złożą odpowiedni wniosek do przynależnego starostwa lub do najbliższego konsulata polskiego.

Odzyskanie obywatelstwa niemieckiego przywróci zainteresowanym osobom wszelkie prawa nieograniczonego pobytu, swobodę ruchu i wykonywanie zawodu w obrębie Rzeszy wzgl. też powrót do Niemiec.

Z CZERSKA I OKOLICY.

(P) **Jarmark.** W ostatni wtorek, odbył się tu jarmark tylko na konie których sprowadzono dużo. Płacono za konie 100—400 złotych.

Zebranie „Lutni". (P) W sobotę dnia 16 kwietnia wieczorem o godz. 8 mej w lokalu Metropol odbędzie się miesięczne zebranie Tow. „Lutni". Uprasza się o liczny udział członków, goście mile widziani.

Zarząd.

Z TUCHOLI I OKOLICY.

Hejnał. Przez cały miesiąc maj będzie z wieży kościoła dwóch grajków wygrywało na trąbkach pieśni ku czci Matki Boskiej.

Zmiana własności (st.) Zona rybaka p. Józefa Zyckiego z Tucholi sprzedała swą nieruchomość położoną w Tucholi przy ul. Seminaryjnej wdowie p. Juljannie Czapiewskiej za cenę 6000 zł.

Z Czerwonego Krzyża (st.) Ogólne zebranie Czerwonego Krzyża oddział w Tucholi odbyło się w wtorek dnia 12 bm. na którem między innemi termin walnego zebrania ustalono na wtorek dnia 26 bm.

Roboty drogowe. Magistrat zarządził usunięcie starych drzew, rosnących dziko przy ul. Seminaryjnej od niepamiętnych lat. Przy szosie Swieckiej nagromadzono wielką ilość kostek granitowych celem wybrukowania ulicy, na której można wprawdzie nie utonąć w błocie, ale dobrze się omazać. Stan ten przypisać trzeba temu, że po obu stronach wąskiej szosy rosną cztery rzędy starych kasztanów.

Z POMORZA.

Iłowo pów. sępoleński. (Dzieciobójczyni.) Policja aresztowała w tych dniach niejaką R z pobliskiego Janowa, pod zarzutem dzieciobójstwa. Na posterunku pol. państw. wypierała się, że wogóle dziecka nie porodziła i dopiero groźba, że sprowadzi się lekarza, celem zbadania, poskutkowała. Rumiankówna przyznała się do macierzyństwa i do potwornego usunięcia swego dziecka, które zakopała przy chlewie.

Kartusy. (Budowa wieży na Wierzycy). Ponownie wysuwa się na porządek dzienny sprawa budowy wieży na Wierzycy. Jak wiadomo, Wierzyca stanowi najwyższy szczyt wzniesienia bałtyckiego, do sięgając wysokości 331 mtr. ponad poziomem morza. Ze szczytu Wierzycy roztacza się przepiękny widok na rozległe wspaniałe lasy nadleśnictwa kościerskiego. Podczas dni pogodnych można sięgnąć wzrokiem aż hen, ku morzu Bałtyckiemu. W roku 1914 zamierzano w miejsce starej wieży drewnianej pobudować wielką kamienną wieżę.

Gruczno. (t) (Z ochotniczej straży pożarnej). Na ostatniem posiedzeniu miejscowej Och. Straży Pożarnej, uchwalono utworzyć oddział sanitarny. Myśl ta zasługuje na godną pochwałę. Wykłady i ćwiczenia odbywają się raz w tygodniu pod przewodnictwem pp. J. Kopkowskiego i Kindera.

Sierock. (t) (Przychwycenie złodziei). W są siedniej stacji kolejowej Kotomierz unieszkodliwiono szajkę złodziei — składających się z rodziny Moczyńskich. Rodzina ta miała na sumieniu kilka kradzieży. Za ich czyny musieli odpowiadać przed sądem, gdzie im wymierzono odpowiednią karę.

Drzycim. (t) (Kradzieże.) Onegdaj w nocy dokonano śmiałej kradzieży na szkodę posiedziciela p Zielińskiego. Otóż nieznani śmiałkowie zajechali na pole i skradli znaczną ilość kartofli z kopca poczem czmychnęli bez śladu.

Grudziądz. (Nowy Prezes Pomorskiej Izby Skarbowej.) W tych dniach ma objąć urzędawanie nowo wyznaczony prezes Pom. Izby Skarbowej. Jest nim p. Michał Brzecki, dotychczasowy szef wydziału dla podatku majątkowego w departamencie podatkowym w Min. Skarbu

— (Z konkursu Drukarni Pomorskiej) W sprawie postępowania upadłościowego mianował sąd do wy działu wierzycieli p. p. 1) adwokata Sokolnickiego, 2) prokurenta Owczarzaka i 3) dr. T. Rzepeckiego, dyr. Zw. Tow. Kup., wszyscy z Grudziądza. Termin dla wierzycieli odbędzie się dnia 20 bm.

Tczew. (Dwóch opryszków ubezwładniło osadnika) W ub. sobotę pewien osadnik ze Sliwic podjął na poczcie w Tczewie 1600 zł. przekazane na jego ręce przez Urząd parcelacyjny w Grudziądzu. Późną porą wracając do domu w pobliżu majętności Górki napadnięty został przez dwóch opryszków, którzy po dłuższem szamotaniu się ubezwładnili go, uderzając go tępem narzędziem w tył głowy, tak że osadnik stracił przytomność. Bandyci zrabowali mu już bez trudności pieniądze i wrzucili ofiarę swą do rowu pełnego wody i błota. Osadnik cudem tylko ocalał, gdyż głową zaczepił o krzew. Policja wszczęła energiczne śledztwo.

Wąbrzeźno. (Trup na strychu). W jednym z tut. domów znaleziono wiszącego na strychu trupa, przybyłego onegdaj z Warszawy komiwojażera Stefana Pluty Wedle zeznań kilku świadków, Pluta miał przy sobie większą ilość banknotów dolarowych, których przy zwłokach nie znaleziono wobec czego za chodzi prawdopodobieństwo mordu, tembardziej, iż trup Pluty nosi ślady poważnych okaleczeń.

Brodnica. (6 miesięcy więzienia za bluźnierstwo.) W dniu 7 bm. odbyła się przed tut. Sądem Ławniczym rozprawa przeciwko niejakiemuś Rucińskiemu właścicielowi osady w Konojadach. — Ruciński oskarżony był o bluźnierstwo przeciw M. Boskiej. Słowa, które ów „bezbożnik" wypowiedział wzdryga się pioro ich pisania. Przeważnie opowiadał sve głupstwa ewangielikom Niemcom, którzy też nareszcie sprawę sami skierowali do Sądu. Sąd uznał oskarżonego winnym i skazał go na karę więzienia przez 6 miesięcy i na ponoszenie kosztów.

Najnowsze wiadomości

(Informacje własne).

Chojnice 14 kwietnia 1927.

20 marynarzy zatonęło pod Kala w hiszpańskiem Marokku.

Z płonącemi pochodniami na policjantów rzucili się demonstranci w Berlinie na placu Schlossfreiheit. Jednego z policjantów obalono na ziemię i tylko konna policja wyratować go zdołała z rąk tłumu. 5 demonstrantów przyaresztowano.

Straszna burza na północnem wybrzeżu Afryki panowała wczoraj. W porcie Oran uszkodził orkan mimo zarządzeń zapobiegawczych liczne okręty w Ain el Turk obalił wieżę radjowe.

W Malborku i w Olsztynie przyaresztowano rzekomo pewną panią i dwuch mężczyzn w tem jednego żołnierza niemieckiego, ponieważ zamierzali rzekomo wydać Polsce ważny wojskowy dokument niemiecki za 150 zł. — Nawet gdyby wiadomość ta była prawdziwą, to cena powyższa nie wskazuje na to, aby dokument był ważny.

Straszna burza w Ameryce wyrządziła znowu straszne szkody w stanie Arkansas i Teksas 100 (a jak pisze dzisiejsza prasa nowojorska nawet 200) osób straciło życie a kilkaset zostało rannych.

Wielki polityk grecki Wenizelos, który już od kilku lat bawił poza krajem, udał się wczoraj z Nicei do swego kraju.

Z Chin donoszą, że wojska północne stoją nad rzeką Jangtsekian przy mieście Pukow i czekają na posiłki, by zaatakować Nankin. Generał kantoński Czankaiczek zwołał na piątek do Szanghaju na konferencję wszystkie wybitne osobistości z Kuomintangu a z pomiędzy nich także swych generałów Pei i Chowa. Generał Pei rozwiązał ogólny związek robotniczy.

Angielski statek wojenny udał się do Szantungu, gdzie zanosi się na zaburzenia przeciw Anglikom.

O agitacji przeciwbolszewickiej we Francji i rzekomo nieuzasadnionych posądzeniach i aresztowaniach o szpiegostwo na rzecz bolszewików we Francji pod wpływem Anglji rozwodzą się nacjonalistyczne niemieckie biura prasowe. (Widać, że im więc bardzo chodzi o bolszewików.)

Rządy 5 mocarstw wezwały swych admirałów w Szanghaju w Chinach, aby opracowali plan sankcji (przymusowych zarządzeń) przeciw Kantończykom, o ileby odpowiedz rządu kantońskiego była niezadawalniająca.

Rekord samochodowy osiągnął w Linas-Montcherry we Francji niejaki Marchand przejechawszy 100 klm. w przeciągu 29 minut i 13,80 sekund (dotychczasowy rekord 29 minut 22,17 sekund) i 100 mil angielskich w przeciągu 46, 40, 41 co oznacza przeciętna szybkość 206,885 (dot. rek. 47, 10, 51).

W rzece Lanie znajduje się rzekomo piasek zawierający złoto.

Katastrofa kolejowa wydarzyła się w Brnie Morawskim, gdzie zderzyły się dwa pociągi osobowe przyczem 7 osób poniosło śmierć, 40 osób zostało ciężko rannych, a przeszło 100 lekko.

Katastrofy morskie. Szalejący od paru dni orkan wywrócił w zatoce koreańskiej okręt, wiozący 200 pasażerów. Dotąd wyłowiono 25 zwłok. Na Białem Morzu uległ rozbiciu angielski statek. Drobna część załogi zdołała się uratować, 45 osób zatonęło.

20 ludzi spadło z 1 go piętra. Z Kopenhagi donoszą, że w dużej kamienicy załamała się podłoga na wysokości pierwszego piętra i około 20 osób spadło do piwnicy, 7 osób rannych.

19 żołnierzy pod autem. W Dessau samochód ciężarowy wpadł na kolumnę piechoty, dążącą z dworca do koszar. Dziewiętnastu żołnierzy doznało większych obrażeń.

Z POZNANSKIEGO.

Bydgoszcz. (Smosarska w Bydgoszczy.) P. Jadwiga Smosarska, artystka filmowa, zaangażowana została przez teatr bydgoski na występy gościnne. Odegra ona główną rolę w komedji Verneuill'a „Orzeł czy reszka".

Z DALSZYCH STRON.

Warszawa. (Wyrodna matka). W skrzyni do śmieci przy ul. Stawki znaleziono paczkę zawierającą zwłoki nowonarodzonego dziecka płci żeńskiej, mające około 7 miesięcy. Zwłoki przewieziono do porsektorjum.

Zakopane. (Zdrowie pułk. Paszkiewicza). W stanie zdrowia pułk. Paszkiewicza nie zaszły zmiany. Chory przebywa dalej pod pieczołowitą opieką w sanatorjum Czerwonego Krzyża w Zakopanem. Wbrew oczekiwaniom pobyt jego potrwa dłużej, niż przypuszczano pierwotnie.

— (Samobójstwo starca). — W lasku pod wsią Zubsuche znaleziono ostatniej nocy trupa starca powieszony na gałęzi. Okazało się, iż jest to 70 letni gazda Walenty Staszel, który popełnił samobójstwo z powodu zatargów rodzinnych.

W. M. GDANSK.

Gdańsk. (Zwyrodniały ojciec.) Fryzjer Otton Preuss, liczący lat 45 zam. we Wrzeszczu, zapominając iż jest ojcem, dopuszczał się haniebnego gwałtu na swej nieletniej córce, grożąc jej najprzeróżniejszemi środkami. Nikczemnik stawał przed sądem ławniczym który go skazał na półtora roku ciężkiego więzienia. Dodatkową karę 60 guldenów otrzymał P. za to, że zaczepił na ulicy pewną dziewczynę i uczynił jej propozycje uwłaczające.

Ruch w Towarzystwach

Stowarzyszenie Młodzieży Katolickiej. Zebranie odbędzie się dziś w czwartek o godz. 7-mej w auli szkoły powszechnej. Zarząd.

Baczność Sokoli! W czwartek 14 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w sali gimnastycznej ocena ćwiczeń druhów ćwiczących przez grono egzam. sędziów. Przybycie wszystkich jest konieczne.

Naczelnik.

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach.

Zamawiam niniejszem pismo
„Dziennik Pomorski"
z Chojnic
na miesiąc maj
i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 1 miesięczną z opłatą pocztową razem **2,54 złotych**
.... dnia 1926
Imię i nazwisko ....
miejscowość ....
ulica ....
pokwitowanie poczty ....

Zamawiam niniejszem pismo
„Dziennik Pomorski"
z Chojnic
na maj i czerwiec
i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 2 miesięczną z opłatą pocztową razem **5,08 złotych**
.... dnia 1926
Imię i nazwisko ....
miejscowość ....
ulica ....
pokwitowanie poczty ....